

tem ko teka kokoš ob vodi sem ter tja in se ji vidi, da je v velikih skrbeh. Prirodopisec Hudson je opazoval to-le: Ob ribniku je našel jajce neke vrste divjih rac. Ko ga je vzel v roko, je razpočilo in mladič je mu padel iz rok v vodo. Hudson se je brž pripognil, da bi ga rešil iz vode, a mala živalica je že prav spretno plavala od brega proč. — O svinji sicer ne pravimo, da je posebno bistrega uma. Kljub temu najdejo novo-rojeni pujski svojo mater takoj, če se jih položi nekaj proč od nje na tla. Takega mladiča so dali nekoč takoj v vrečo in so ga v njej pustili sedem ur. Potem so ga dali blizu svinjaka, v katerem je bila stara žival, na tla in mala žival je tekla nemudoma napram hlevu. — Skoro vse živali poznajo svoje izrazite sovravnike takoj. Angleški učenjak je porinil nekoč roko, ko je bil prej z njo gladil svojega psa, v košarico, kjer so bile štiri, še slepe mačice. Že samo vonj po psu je zadostoval, da so mačice začele čisto razburjeno pihati. Zanimivo je tudi, kako mnogi mladiči podedujejo lastnosti svojih prednikov, n. pr. mladi ovčarski psi opravljajo svojo službo brez navodil, mladi lovski psi zasledujejo divjačino, ne da bi jih bilo treba za ta posel posebej vzgajati. Šele poseben finese pri tem poslu jim da pozneje vzgoja. Vse živali, ki žive v vodi, se gibljejo takoj z isto spretnostjo kot stari, četudi so njih gibi (n. pr. potapljanja) včasih zelo komplicirani. Čebele nabirajo cvetni sok in cvetni prah ter začnejo izdelovati celice takoj, ko so se jim posušila krila, in sicer prav tako spretno, kakor stare čebele delavke. Mnogo žuželk svojih staršev sploh nikoli ne vidi in kljub temu si vse te živali pomagajo skozi življenje. — Nekaj spretnosti je ševeda tudi pri živalih takih, za katere jim je treba še posebnih navodil in vaje. Reči pa moremo, da nadkriljujejo glede hitrosti, s katero se prilagodijo prilikom svoje okolice, človeka prav znatno, ker potrebuje ta celo dolgo vrsto let, preden si more v življenju sam pomagati.



GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50.

Dne 24. maja 1928 pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 798—801.

100 italijanskih lir za 298.25—300.25.

100 madžarskih pengov za 992.65.

1 ameriški dolar za 56.72—56.92.

100 francoskih frankov za 222.70—224.70.

100 nemških mark za 1358.25—1361.25.

100 čehoslovaških kron za 167.97—168.77.

SEJMI.

28. majnika: Sv. Trojica v Slov. gor.

29. majnika: Ljutomer, Središče, Sv. Ema Mozirje, Marenberg, Laško.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 22. majnika 1928. Prignanih je bilo: 21 konj, 15 bikov, 232 volov, 430 krav in 12 telet, skupaj 710 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 9 do 10 Din, poldebili voli od 7.50 do 7.75 Din, plemenski voli od 7 do 7.50 Din, biki za klanje od 6 do 10 Din, klavne krave debele od 7 do 7.50 Din, krave za klobasarje od 4 do 5.50 Din, molzne in breje krave od 6.50 do 7 Din, mlada živina od 7.75 do 8 D, teleta 12.50 Din. Prodalo se je 335 komadov od teh za izvoz v Avstrijo 64.

Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso od 10 do 18 Din, teleče meso od 17.50 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 25 Din.

SPOMLADNI MRAZI.

Ledeni možje so letos zopet držali besedo. Mraz je po nekoč precej občutno poškodoval vinograde, sadno drevje in žitna polja. Povzročena škoda je zelo različna in se še ne da preceniti. Hvalevredno je omeniti, da so tudi že pri nas začeli posestniki in vinogradniki organizirati jutranje kurjenje proti mrazu, ki je edino sredstvo proti nastopajočemu mrazu. Ponekod, kakor na primer v ormožko-ljutomerskem okraju, je v kritičnih jutranjih urah gosta meglena koprena, povzročena vsled kurjenja, pokrivala gorice in ravnine in je znatno zadrževala nadaljno padanje temperature. V krajih ob Renu, na Nižje- in Gornje-Avstrijskem, koder so mrazovi vsled severnejše lege vse bolj nevarni in bolj pogosti, je organizacija jutranjega kurjenja razvita do zadnje podrobnosti. Tako piše n. pr. deželni poslanec in predsednik nižjeavstrijskih kmetovalcev dr. Fran Hengl v »Agrarnem centr. poročilu«: »Brez organizacij proti spomladnim mrazom, ki so se ustanovile v okrilju posameznih vinarskih društev, bi tudi nižje ležeči vinogradi v še večji meri postali žrtev mraza. Vsled zgodnjega kurjenja pa se je posrečilo v posameznih pogorjih zabraniti nadaljno padanje temperature za 1—2 stopinji C, kar je bilo pač odvisno od več ali manj intenzivnega dela. Tako se je n. pr. v vinogradih XIX. okraja v noči na 12. t. m. kurilo skozi pet ur ne le na stotine navadnih ognjev, ampak se je na 1500 mestih porabilo tudi 12.000 kg s terom impregniranih snovi.« — V bodoče se bomo tudi mi morali še bolj pripraviti na vsakoletne grozeče nevarnosti vsled pomladnih mrazov.

Gospodarska obvestila.

VINOGRADNIKI!

Franjo Gnilšek, vinotržec v Razlagovi ulice št. 25 v Mariboru, ima v zalogi večje množine rezanega in kalanega kolja od 30 par naprej komad. Sprejema tudi dobro vino v za meno za kolje. Vinogradniki, poslužite se te ugodne prilike in kupite kolje pri našem pristašu Gnilšku!

Kmetijski tečaj za učitelje. Marib. oblastni odbor hoče pomagati učiteljem, da se usposobijo za vodstvo kmetijsko-nadaljevalnih šol na deželi. V ta namen priredi za učitelje, ki bi se hoteli posvetiti temu ideal-

nemu delu, tritedenski kmetijski tečaj od dne 9. do 28. julija t. l. na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Udeleženci imajo stanovanje in hrano na Vinarski in sadjarski šoli proti plačilu 700 Din, polovico te svote plača oblastni odbor. Prosilci morajo imeti usposobljenostni izpit. Pri sprejemu se bo predvsem oziralo na one prosilce, ki so že delovali na kmetijsko-nadaljevalnih šolah. Oblastni odbor bo v bodoče podpiral le samo one kmetijsko-nadaljevalne šole, ki jih vodijo učitelji, kateri so se udeležili kmetijskega tečaja v Mariboru. Udeleženci naj se prigrasijo do 15. junija t. l. na oblastni odbor v Mariboru.

Gospodinjski tečaj za učiteljice. Mariborski oblastni odbor hoče pomagati učiteljicam, da se usposobijo za vodstvo gospodinjsko-nadaljevalnih šol na deželi. V ta namen priredi za učiteljice, ki bi se hotele posvetiti temu idealnemu delu, štiritjedenski gospodinjski tečaj od 9. julija do 4. avgusta t. l. v zavodu čč. šolskih sester v Mariboru. Udeleženke imajo hrano in stanovanje pri čč. šolskih sestrah proti plačilu 1000 Din, polovico te svote plača oblastni odbor. Prosilke morajo imeti usposobljenostni izpit; pri sprejemu se bode predvsem oziralo na one prosilke, ki so že delovale na gospodinjsko-nadaljevalnih šolah. Oblastni odbor bo v bodoče podpiral samo one gospodinjsko-nadaljevalne šole, ki jih vodijo učiteljice, katere so se udeležile gospodinjskega tečaja v Mariboru. Udeleženke naj se prigrasijo do dne 15. junija t. l. na oblastni odbor v Mariboru.

Poučni gospodarski izlet so priredili Šmarčani dne 20. maja v kmet. šolo v Št. Juriju pod vodstvom posl. g. Turka. Lep je bil dan za vse udeležence in gospodarsko napreden in marsikateri je obljubil, zboljšati si svoje posestvo, hleve in govejo živino po navodilih gospodov, ki so vodili ogled in obenem razlagali pomen in korist vzornega gospodarstva. Udeležencev je bilo okoli 80, katere je pozdravil prisrčno in z veseljem gospod ravnatelj. Zelo so bili udeleženci veseli, ko jih je pozdravil gospod oblastni odbornik Zupanič z g. ravnateljem Gračnarjem. Vidi se, da se oblastni odbor v čisto drugi smeri zanima za napredek kmetijstva, kakor se je nekdanj. Za podobne izlete se moramo zanimati in se bodo prirejali tudi za druge župnije šmarskega okraja.

Loče. Na binkoštni torek, dne 29. maja, je v Ločah pri Poljčanah veliki živinski in kramarski sejm. K obilni udeležbi se vabijo kupci in prodajalci!



DOPISI

Marenberg. Po skoro šestmesečnem zimskem spanju se je prebudila narava k novemu življenju. Pusta zima se je umaknila cvetoči pomladi, lepo dišeči zeleni majnik je tu! V tem času človek rad pohiti v prsto naravo, da za malo časa pozabi bridko-